

Samenvatting

Het college heeft besloten om de Lokale Inclusie Agenda 2019-2022 en het bijbehorend activiteitenplan 2019 vast te stellen. Deze Lokale Inclusie Agenda Maastricht 2019-2022 laat zien hoe de gemeente Maastricht streeft naar een inclusieve stad: wat we al gerealiseerd hebben en vooral wat de plannen zijn voor de toekomst.

Om tot de voorliggende lokale inclusieagenda te komen is organisatiebreed, met alle beleidsafdelingen, gesproken over het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking. Wat is de betekenis hiervan voor de betreffende afdeling, wat is er al op dit gebied gebeurd en wat zijn de accenten zijn voor de komende periode. Dit is geland in de ambities in de Lokale Inclusie Agenda.

Tegelijkertijd is intensief overleg gevoerd met de belangenorganisaties, Maastricht voor iedereen en Samen Onbeperkt. De inbreng van ervaringsdeskundigen is leidend geweest in dit proces. Tevens is veel belang gehecht aan de inbreng van en overleg met de adviesraden IASD en ASM alvorens tot definitieve besluitvorming over te gaan.

Ook is het afgelopen jaar met de belangenorganisaties gewerkt aan een screeningsinstrument Integrale Toegankelijkheid van Pand (ITP) aan de hand waarvan de gemeentelijke gebouwen met een publieke functie de komende periode gescreend zullen worden. De uitkomsten hiervan zullen leiden tot de prioritering van zaken die aangepast worden in het kader van de doelen van het VN-verdrag Handicap.

Beslispunten

1. Akkoord te gaan met de uitvoering van bijgaande Lokale Inclusie Agenda 2019-2022 'Het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking in de praktijk' en het bijbehorende activiteitenplan 2019;
2. Akkoord te gaan met de votering van 2 miljoen euro voor de investeringen en de personele inzet om de toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen met een publieke functie te verbeteren. Deze 2 miljoen euro is opgenomen in het Meerjareninvesteringsplan. Per kalenderjaar wordt er een investeringsplan naar aanleiding van de screenings aan het college van B&W voorgelegd.

Activiteit	Budget	Jaar	Investerings	Exploitatie	
Screenen toegankelijkheid van gemeentelijke panden met een openbare functie	Begroting 2019 €200.000,- investeringsmiddelen gereserveerd	2019	€140.720		Investerings (quick-wins) naar aanleiding van de screenings van gemeentelijke panden met een openbare functie
		2019	€ 59.280,-		Personeelskosten (0,5 fte) periode 1-7-2019 t/m 31 -12-2019 voor het uitvoeren van de screenings
Screenen toegankelijkheid van gemeentelijke panden met een openbare functie		2020	€118.560		Personeelskosten (0,5 fte) periode 2020 voor het uitvoeren van de screenings.
Vervolginvesteringen toegankelijkheid van gemeentelijke panden met een openbare functie		2020ev	€1.681.440		Nog nader uit te werken investeringsplan obv uitkomsten screenings

3. Akkoord te gaan met het screenen van de gemeentelijke panden met een publieke functie aan de hand van het Integraal Screeningsinstrument Toegankelijkheid (zie bijlage 2 behorende bij de Lokale Inclusie Nota 2019-2022);

4. Akkoord te gaan met het toewijzen van de monitoringsfunctie van de Lokale Inclusie Agenda 2019-2022, aan het organisatieonderdeel B&O Sociaal.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 25 juni 2019:

Portefeuillehouder gemachtigd tot afdoening.

Besluit portefeuillehouder d.d. 28 juni 2019:

Nota is aangepast.

Conform.

Collegievoorstel

1. Aanleiding

Het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking, ook wel VN-verdrag Handicap¹ genoemd, is een mensenrechtenverdrag. Het VN-verdrag Handicap beschrijft de rechten van mensen met een beperking of chronische ziekte op gelijke behandeling en participatie. Om deze (mensen)rechten te realiseren, is het belangrijk dat de toegankelijkheid van onderwijs, werk, wonen, omgeving, informatie, gebouwen, mobiliteit, passende zorg en ondersteuning, participatie en dienstverlening goed geregeld is.

Voor gemeenten betekent dit dat zij passende maatregelen moeten nemen zodat personen met een beperking zo zelfstandig en onafhankelijk mogelijk kunnen leven. Dus dat mensen met een beperking:

- vrij kunnen kiezen waar, met wie en hoe zij willen wonen en leven
- de beschikking hebben over zorg en diensten die hen, waar nodig, ondersteunen bij het participeren in de samenleving
- net als iedereen toegang hebben tot informatie, producten, openbare voorzieningen, maatschappelijke diensten, gebouwen en openbare ruimte.

Niet alle voorzieningen in de gemeente hoeven direct toegankelijk te zijn: het gaat om een geleidelijke verbetering. Bij nieuw beleid moet wel altijd direct rekening worden gehouden met de positie van mensen met een beperking. Het VN-Verdrag spreekt daarom bij de ontwikkeling van nieuwe producten of nieuw beleid ook over 'Design for All'. Wanneer je bij het ontwerpen van beleid direct uitgaat van 'de toegang en bruikbaarheid voor iedereen' in plaats van 'toegang en bruikbaarheid voor de gemiddelde gebruiker' sluit je niemand uit.

2. Context

Nog voor de ratificatie van het verdrag in Nederland besloot een aantal ambassadeurs in 2013 in Maastricht een Lokale Coalitie voor Inclusie op te richten. Deze coalitie volgt de ontwikkelingen op dit terrein in Maastricht, met steun van het College van burgemeester en wethouders. De Lokale Coalitie voor Inclusie bestaat uit de Integrale adviescommissie Sociaal Domein (IASD), de Adviescommissie Senioren Maastricht (ASM), JONGR (de Jongerenraad), de Commissie Integratie en Mondialisering Maastricht (CIMM) en Stichting Samen Onbeperkt. Inmiddels is de Lokale Coalitie voor Inclusie omgedoopt tot 'Maastricht voor Iedereen'.

---

¹ Wettelijk vastgelegd per 1 januari 2017

Het bevorderen van de inclusie staat zodoende in Maastricht al geruime tijd hoog op de agenda. De afgelopen jaren zijn, in samenwerking met de betrokken partijen, al diverse stappen gezet.

Enkele voorbeelden:

- inspiratiebijeenkomsten 'bejegening van mensen een beperking' voor ambtenaren;
- de stimuleringsregeling vergroten toegankelijkheid 2018
- er werd, samen met ervaringsdeskundigen, een brochure ontwikkeld voor toegankelijke evenementen;
- deelname aan het Europees project SoIL (Social Inclusion of Learners) heeft onder andere geleid tot de drukbezochte conferentie over Inclusief Onderwijs op 1 maart 2018;
- er werden fysieke aanpassingen gedaan aan gemeentelijke panden, zoals bij Kumulus (liften), Lumière;
- PO en VO Onderwijs hebben inclusief onderwijs als een beleidsdoel vastgesteld.

Maastricht maakt vanaf april 2018, deel uit van het VNG Koploperprogramma 'gemeenten VN-verdrag Handicap'. Mensen met een beperking en cliënten(organisaties) konden hun gemeente voordragen via de Alliantie VN-verdrag. De VNG sprak vaneen innoverende aanpak vanwege de intensieve en vernieuwende wijze van samenwerking met ervaringsdeskundigen. Denk hierbij onder andere aan het trainen van ervaringsdeskundigen die, samen met een projectleider, de inspiratiebijeenkomsten voor ambtenaren hebben uitgevoerd.

De gemeente Maastricht heeft in het Coalitieakkoord 'Onbegrensd en Ontspannen, 2018-2022' aangegeven dat Maastricht een inclusieve stad wil zijn: "Iedereen doet mee in de ontspannen, gezonde stad. Maastricht is in 2030 koploper in de toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen, als uitwerking van VN-doelstellingen voor mensen met een beperking".

3. Gewenste situatie

Het VN-verdrag Handicap stelt dat landen ervoor moeten zorgen dat iedereen, ook mensen met een beperking mee kunnen doen in de samenleving, toegang hebben tot openbare gebouwen, openbaar vervoer, onderwijs, werk en vrijetijdsvoorzieningen. Mensen met een beperking moeten zoveel mogelijk zeggenschap hebben over hun eigen leven. Dat is nu niet het geval. Mensen met een beperking worden nog vaak buitengesloten door fysieke ontoegankelijkheid, maar mensen krijgen ook regelmatig te horen dat ze niet welkom zijn of worden niet begrepen. Vaak worden er ook weinig pogingen gedaan om hen, op een voor hen begrijpelijke wijze, te informeren.

Inclusief beleid is geen doelgroepenbeleid. Een inclusieve samenleving is een samenleving waarin reguliere oplossingen juist de voorkeur krijgen boven oplossingen voor specifieke doelgroepen. Voorwaarde is echter wel dat die toegankelijk zijn voor alle burgers. Is dat nog niet het geval? Dan is specifiek beleid voor bepaalde doelgroepen nodig. Net zo lang tot ook zij gebruik kunnen maken van het reguliere beleid. Samengevat: algemeen waar mogelijk en specifiek waar nodig.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Door het vergroten van de fysieke, digitale en sociale toegankelijkheid kunnen mensen met een beperking beter deelnemen aan de samenleving. Participatie heeft een positieve invloed op de gezondheid van mensen. Door deel te nemen voel je je als mens meer gewaardeerd. Een belangrijke activator van zowel gezondheid als participatie is sociale inclusie, dus 'niemand aan de kant'. Daarom zetten we als gemeente in op het vergroten van de toegankelijkheid van vrijwilligers- en sportorganisaties. Tevens gaan we in een aantal wijken bewoners ondersteunen en stimuleren om meer voor elkaar, dus ook voor mensen met een beperking, te zorgen.

5. Effect op de openbare ruimte

In Maastricht willen we dat iedereen de openbare ruimte op een zelfstandige, gelijkwaardige en zo onafhankelijk mogelijke manier kan gebruiken. We gaan ambtenaren trainen in het ontwerpen van een inclusieve omgeving. Aandacht voor inclusie in de ontwerpfase leidt tot een toegankelijke omgeving voor alle gebruikers.

6. Personeel en organisatie

Voor de uitvoering van de Lokale Inclusie Agenda 2019-2022 is de volgende interne personele inzet nodig:

- 0,5 fte projectleider à €59.280,- (schaal 12) voor de periode 1-6-2019 t/m 31-12-2019. Voor de personele inzet van een 0,5 fte projectleider (schaal 12) in 2020 is een bedrag a €118.560,- nodig.

7. Informatiemanagement en automatisering

N.V.T.

8. Financiën

Voor de investeringen, op basis van de screeningsrapportages, is een bedrag van 2 miljoen euro opgenomen in het Meerjareninvesteringsplan. Het betreft een inschatting van de benodigde kosten voor de totale opgave voor het toegankelijk maken van gemeentelijke gebouwen met een publieke functie. Afhankelijk van de functie die het pand (voor de btw) vervult, zal een deel van die btw als

kosten moeten worden aangemerkt. We houden er rekening mee dat de totale kosten het bedrag van 2 miljoen euro niet overschrijdt.

Begroting 2019, 2020 e.v.:²

Activiteit	Budget	Jaar	Investerings	Exploitatie	
Screenen toegankelijkheid van gemeentelijke panden met een openbare functie	Begroting 2019 €200.000,- investeringsmiddelen gereserveerd	2019	€140.720		Investerings (quick-wins) naar aanleiding van de screenings van gemeentelijke panden met een openbare functie
		2019	€ 59.280,-		Personeelskosten (0,5 fte) periode 1-7-2019 t/m 31-12-2019 voor het uitvoeren van de screenings
Screenen toegankelijkheid van gemeentelijke panden met een openbare functie		2020	€118.560		Personeelskosten (0,5 fte) periode 2020 voor het uitvoeren van de screenings.
Vervolginvesteringen toegankelijkheid van gemeentelijke panden met een openbare functie		2020ev	€1.681.440		Nog nader uit te werken activiteitenplan obv uitkomsten screening en monitoring

Collegevoorstel

² Per kalenderjaar wordt er een investeringsplan voor het vergroten van de toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen met een openbare functie, naar aanleiding van de screenings, aan het college van B&W voorgelegd.

Uitvoering activiteitenplan 2019	Subsidies vrijwilligersactiviteiten 2019 ³	2019		€ 69.000,-	Budget vastgesteld via collegevoorstel 'Subsidies vrijwilligersactiviteit en 2019', d.d. 23-04-2019.
Uitvoering activiteitenplan 2019	Budget cliëntondersteuning (budgetcode 570053901)	2019		€ 32.375,-	
Uitvoering activiteitenplan 2019	Extra middelen onafhankelijke cliëntondersteuning (budgetcode 570053901)	2019		€ 3.000,-	
Totaal beschikbaar budget			€2.000.000	€104.375	-

9. Aanbestedingen

N.V.T.

10. Participatie tot heden

De Lokale Inclusie Agenda 2019-2022 is gebaseerd op de resultaten van de enquêtes die door 'Maastricht voor Iedereen' werden uitgevoerd. In nauwe samenwerking met Maastricht voor Iedereen⁴, ervaringsdeskundigen en belangenorganisaties zoals de stichting Samen Onbeperkt, werd de Lokale Inclusie Agenda 2019-2022 opgesteld.

³ Collegenota 'Subsidies vrijwilligersactiviteiten 2019', College B&W, d.d. 23-04-2019.

⁴ Voorheen Lokale Coalitie voor Inclusie

11. Voorstel

1. Akkoord te gaan met de uitvoering van bijgaande Lokale Inclusie Agenda 2019-2022 'Het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking in de praktijk' en het bijbehorende activiteitenplan 2019;
2. Akkoord te gaan met de votering van 2 miljoen euro voor de investeringen en de personele inzet om de toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen met een publieke functie te verbeteren. Deze 2 miljoen euro is opgenomen in het Meerjareninvesteringsplan. Per kalenderjaar wordt er een investeringsplan naar aanleiding van de screeningen aan het college van B&W voorgelegd.

Activiteit	Budget	Jaar	Investeringen	Exploitatie	
Screenen toegankelijkheid van gemeentelijke panden met een openbare functie	Begroting 2019 €200.000,- investeringsmiddelen gereserveerd	2019	€140.720		Investeringen (quick-wins) naar aanleiding van de screeningen van gemeentelijke panden met een openbare functie
		2019	€ 59.280,-		Personeelskosten (0,5 fte) periode 1-7-2019 t/m 31-12-2019 voor het uitvoeren van de screeningen
Screenen toegankelijkheid van gemeentelijke panden met een openbare functie		2020	€118.560		Personeelskosten (0,5 fte) periode 2020 voor het uitvoeren van de screeningen.
Vervolginvesteringen		2020ev	€1.681.440		Nog nader uit te werken activiteitenplan

Collegevoorstel

toegankelijkheid van gemeentelijke panden met een openbare functie					obv uitkomsten screening en monitoring
---	--	--	--	--	--

3. Akkoord te gaan met het screenen van de gemeentelijke panden met een publieke functie aan de hand van het Integraal Screeningsinstrument Toegankelijkheid (zie bijlage 2 behorende bij de Lokale Inclusie Nota 2019-2022);
4. Akkoord te gaan met het toewijzen van de monitoringsfunctie van de Lokale Inclusie Agenda 2019-2022, aan het organisatieonderdeel B&O Sociaal.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Er wordt in 2019 gestart met de screening van 10 gemeentelijke panden met een publieke functie. De uitvoering van de Lokale Inclusie Agenda 2019-2022 'Het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking in de praktijk' wordt jaarlijks, in samenwerking met alle betrokken organisaties, jaarlijks geëvalueerd.